

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ:	RDG59M0006
ชื่อโครงการ:	โครงการแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนตำบลบางแค อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม ระยะที่ 2
ชื่อนักวิจัย:	มนตรี เอี่ยมอาตุร และคณะ ¹ ¹ องค์การบริหารส่วนตำบลบางแค
email address:	tee2514@hotmail.com
ระยะเวลาโครงการ:	1 กุมภาพันธ์ 2559 – 30 กันยายน 2562

โครงการแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนตำบลบางแค อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม ระยะที่ 2 ดำเนินงานต่อเนื่องมาจากโครงการแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการภาคประชาชน ตำบลบางแค อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงคราม (1 กันยายน 2555 – 31 มีนาคม 2558) เพื่อศึกษาข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และบริบทชุมชน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชุมชนตำบลบางแคตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ข้อมูลสถานการณ์และการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตำบลบางแค ค้นหาและนำแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนตำบลบางแค อำเภอมัฒนา จังหวัดสมุทรสงครามจากระยะที่ 1 ไปสู่การปฏิบัติการในระยะที่ 2 โดยมุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ผ่านจัดเวทีเพื่อสร้างความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ การประชุมที่มียุทธศาสตร์และคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง การอบรมเพิ่มทักษะด้านการบริหารงานและการทำงานกับชุมชนให้คณะกรรมการ การเก็บข้อมูลวิถีชีวิตและสภาพการเปลี่ยนแปลงในชุมชน เก็บข้อมูลที่ได้จากการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติมาสรุปบทเรียนและวิเคราะห์ข้อมูล การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลของกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนตำบลบางแค และกำหนดกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนตำบลบางแค ครอบคลุมพื้นที่ 7 หมู่บ้าน

ผลจากการศึกษาพบว่า ในอดีตชุมชนตำบลบางแคมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพึ่งพาอาศัย มีการลงแรงช่วยเหลือกัน เมื่อมีกระแสการพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ช่วงปี พ.ศ.2526 – 2530 ทั้งระบบถนน ไฟฟ้า และสาธารณูปโภคต่างๆ ทำให้คนสัญจรทางถนนแทนเรือ สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปหันวัดถุญนิยมมากกว่าเดิม ส่งผลให้เกิดหนี้สินมากมายทั้งหนี้ครอบครัวและในระบบ เพื่อตอบสนองความเจริญทางด้านวัตถุ จากเดิมชุมชนมีการช่วยเหลือโดยการแลกข้าวก็เปลี่ยนมาเป็นกู้ยืมแทน ทำให้คุณภาพชีวิตลดลง ในปี พ.ศ.2550 แกนนำชุมชนตำบลบางแคจึงได้ไปดูงานกลุ่มสัจจะสะสมทรัพย์ของพระอาจารย์สุบิน ปณีโต วัดไผ่ล้อม และนำมาตั้งกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนตำบลบางแค เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เพื่อช่วยเหลือสวัสดิการให้กับสมาชิกในเรื่องการเกิด การแก่ การเจ็บ และการเสียชีวิต เริ่มต้นจากสมาชิก 647 คน จนเพิ่มขึ้นเป็น 1,591 ราย และมีรายรับจำนวนทั้งสิ้น 3,607,542 บาท รายจ่ายจำนวนทั้งสิ้น 2,416,706 บาท และมีการจัดสวัสดิการได้ครอบคลุมตั้งแต่เกิด เจ็บป่วย เสียชีวิต คนพิการ ทุพพลภาพ (การอุปสมบท) วาดถุญ อุทกถุญ และการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จากเดิม 4 ด้าน เพิ่มเป็นการจัดสวัสดิการ 9 ด้าน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2560) เพื่อเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาในชุมชน

ดังนั้น แนวทางสร้างการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนตำบลบางแคต้องดำเนินการ 4 ด้าน คือ 1) การบริหารจัดการและการดำเนินงานให้มีการพูดคุย การประชุมสมาชิก

และคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจแนวคิดและกระบวนการดำเนินงานกองทุน 2) การสร้างความสัมพันธ์ของคณะกรรมการ สมาชิก และคนในชุมชน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และนำข้อมูลมาตัดสินใจจัดสวัสดิการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 3) การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ วางระบบและปรับกฎระเบียบการดำเนินงานของกองทุน เพื่อดูแลสมาชิกเก่าและค้นหาสมาชิกใหม่อย่างสมดุลทั้ง 3 ช่วงวัย และ 4) การสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของกองทุนที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ ผ่านช่องทางต่างๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบผลการดำเนินงานอย่างทั่วถึง เพื่อขยายผลการดำเนินการจัดสวัสดิการให้สอดคล้องกับสมาชิกและคนในชุมชนตำบลบางแค อย่างไรก็ตาม ควรเพิ่มสัดส่วนและบทบาทของคณะกรรมการที่มาจากคนในชุมชนให้เข้าร่วมดำเนินงานเพิ่มขึ้น ตลอดจนการผลักดันให้เกิดการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนระหว่างคณะกรรมการกองทุน สมาชิก คนในชุมชน และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้เกิดการบูรณาการการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนอย่างยั่งยืนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

คำหลัก : การสร้างบริหารจัดการ, กองทุนสวัสดิการชุมชน